

Toten Montessoriskole
v. Helga Feste Hunter
2847 Kolbu

Utdannings- og forskningsdepartementet
v. Johan Raaum og Cathrin Sætre

Kolbu, 26.01.06

Høringsuttalelse

“Forslag om midlertidig endring i friskoleloven – stopp for godkjenning av frittstående skoler – forslag om endring i fagskoleloven”

Den nye regjeringen har foreslått å stramme inn på den nåværende friskoleloven. Dette har blitt gjort for å stanse oppblomstringen av private skoler. Vi er enige med regjeringen at det beste, og mest ønskelige, er en sterk offentlig skole. Dessverre er det slik at det offentlige ikke alltid er i økonomisk stand til å ivareta et slikt tilbud. Kommunene i Norge leter etter poster hvor det er mulig å spare penger, og stikk i strid med politikernes ønsker blir ofte grendeskolene og de fådelte skolene en salderingspost. Undersøkelser viser at det etter 1986 har skjedd en betydelig sentralisering av grunnskolen.

For å ivareta bygde- og grende-Norge er det derfor nødvendig at foreldre og private har mulighet til å ta initiativ og ansvar. Vi mener derfor at det må gis rom i den nye loven til oppstart av friskoler i grender og utkantstrøk. I dette ligger det også at støtten til slike skoler ikke reduseres, slik at slike alternativer er mulige uten at en må basere dem på høy foreldrebetaling.

Når det gjelder friskoler i byer og tettbebygdestrøk, er vi av den oppfatning at det kun bør gis rom for skoler som har alternativ pedagogikk. (Eks. Montessori- eller Steinerpedagogikk).

Lund – et grendesamfunn

Da Østre Toten kommune vedtok å vurdere den eksisterende skolestrukturen skapte dette et voldsomt engasjement. Ekstra stort var engasjementet i Lund krets, da det ble lagt frem et forslag om å legge ned skolen i grenda. Dette resulterte i stiftelsen av Lund Utvikling AS, et selskap som skal arbeide for næringsutvikling og økt bosetting. Dette var en spontan reaksjon fra befolkningen i Lund på at en måtte ta ansvar for utviklingen i eget samfunn. Det var en sammenfallende oppfatning i grenda om at nedleggelse av skolen ville få stor betydning for hele samfunnet, og at en måtte se på utvikling av skole og samfunn parallelt. Det hører også med til historien at dette ikke var første gang Lund skole ble foreslått nedlagt, og at det tidligere er etablert to byggefelt i området – et av kommunen og et av befolkningen selv – for å tilrettelegge for tilflytting. Disse er nå fulle. Grenda Lund er et området i Østre Toten kommune det er populært å bo i og å flytte til, og det er mye initiativ og kreativitet i forhold til etablering av ny næring.

I samarbeid med Norbohus er det nå planer om å starte et byggeprosjekt for hus/leiligheter. Dette vil være av vesentlig betydning for å kunne styrke det sårbare miljøet i grenda. Foruten en bensinstasjon består grenda av barnehage, nærbutikk, frisør, bilverksted og grønnsaksprodusenter. Det eneste som mangler fra skoleåret 2007/08 er skole, siden den ble vedtatt nedlagt.

På mange måter er skolen limet i grenda Lund. Skolen skaper aktivitet på dagtid, noe som er vesentlig for de næringsdrivende her. Dessuten er skolen en møteplass, og det er liten tvil om at grendas total kvalitet vil bli redusert uten skole som en del av tilbudet. Også Norbohus er av den oppfatning at en skole på Lund vil gjøre grenda mer attraktiv å bosette seg i.

Da skolen ble vedtatt nedlagt ble det oppnevnt et interrimstyre for å sette igang arbeid med å etablere en Montessoriskole på Lund. Interimstyret (nå styre) ettersendte de siste papirene til en søknad om en slik skole den 17. oktober. Den første delen av søknaden ble registrert i juni 2005, og har referansenummer 2005/2398.

Grunnen til at Montessoripedagogikken ble valgt var at vi ikke ønsket å være noen konkurrent til den offentlige skolen, men heller et supplement – ikke bare for folk på Lund men for hele kommunen og området rundt. En annen grunn var at Montessoripedagogikken er anerkjent, moderne (selv om den er gammel!) og ikke minst stabil. Forutsigbarhet er viktig for trivsel og læring – bade for elever og lærere. På samme vis er forutsigbarhet viktig i et samfunn. Når en ser trenden de siste årene hvor grendeskolene vurderes nedlagt stadig vekk, er dette ingen god situasjon for grende- og bygde-Norge.

Til spørsmålet om Lund kan defineres som en grend eller en utkant kan det nevnes at Lund er det tettstedet som ligger lengst unna senteret i kommunen. Skolen ligger i tilknytning til Grendehuset – noe som skulle tilsi at den ligger i en grend.

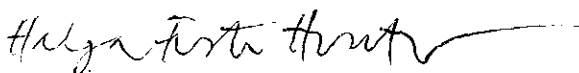
Som et ledd i utviklingen av grenda, har Lund fått tippemidler for å opparbeide et nærmiljøanlegg. Dette anlegget vil være en forlengelse av Grendehuset, barnehagen og eventuelt en skole. Det er kjent at nærhet til skole og barnehage er av vesentlig betydning når folk skal velge bosted, og uten disse elementene vil det være vanskeligere å få folk til å bosette seg så usentralt i Østre Toten kommune. Frafall av slike elementer vil på sikt kunne være katastrofalt for butikken, bensinstasjonen, de andre næringsdrivende og ikke minst for hele befolkningen i grenda.

Det er mange fra mer urbane strøk som søker seg ut på landsbygda for å finne "det gode liv". En Montessoriskole vil ikke trekke i negativ retning når en skal finne drømmestedet.

Dette vil også være med på utvikle kommunen, som sliter med å holde befolkningstallet oppe. En Montessoriskole vil være et viktig supplement for kommunen, og den vil være et viktig bindeledd for grenda Lund.

Om det er av interesse ønsker vi dere hjertelig velkommen til en befaring på Lund – som et eksempel på et bærekraftig grendesamfunn som ønsker å fortsette å være nettopp det.

Med vennlig hilsen
Toten Montessoriforening

Helga Feste Hunter